

Faturanın nihai tüketici tarafından kaybedilmesi halinde, mesafeli satış sözleşmesine dayanılarak satılan ürünlerin iadesinde belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.17.10.00-105[229/2015-8]-23
Tarih	20.11.2015

T.C.

ÇANAKKALE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 47423198-105[229/2015-8]-23

20/11/2015

Konu : Faturanın nihai tüketici tarafından kaybedilmesi halinde, mesafeli satış sözleşmesine dayanılarak satılan ürünlerin iadesinde belge düzeni hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, mesafeli satış sözleşmesine dayanılarak nihai tüketicilere satmış olduğunuz ürünlerin iade edilmek istenmesi durumunda faturanın, müşteri tarafından kaybedilmesi veya iade edilen ürünle birlikte gönderilememesi ya da taşıma sırasında kargo şirketince zayi edildiği hallerde belge düzeninin nasıl olacağı hususunda Defterdarlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki*

mecburidir..." hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 229 uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir.

Diğer taraftan, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun "*Mesafeli Sözleşmeler*" başlıklı 48 inci maddesinin birinci fıkrasında, mesafeli sözleşme, satıcı veya sağlayıcı ile tüketicinin eş zamanlı fiziksel varlığı olmaksızın, mal veya hizmetlerin uzaktan pazarlanmasına yönelik olarak oluşturulmuş bir sistem çerçevesinde, taraflar arasında sözleşmenin kurulduğu ana kadar ve kurulduğu an da dâhil olmak üzere uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle kurulan sözleşme şeklinde tanımlanmıştır.

385 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "*Kapıdan veya Mesafeli Sözleşme Düzenlenerek Yapılan Satışlarda İade İşlemlerinde Belge Düzeni*" başlıklı 4 üncü bölümünde ise; "...sadece kapıdan ve mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlara ilişkin iade işlemleri için Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden iade bölümünün yer alacağı bir faturanın düzenlenmesi ve en az iki örneğinin müşteriye malla beraber gönderilmesi uygun görülmüştür.

Söz konusu faturanın alt kısmına açılacak iade bölümünde;

- Mali iade edenin adı soyadı, adresi, imzası

- İade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar yer alacaktır.

Bu şekilde düzenlenen fatura malla beraber müşteriye gönderildiğinde müşteri malı iade etmek isterse iadeye ilişkin bölümü dolduracak ve iki örnek olan faturanın bir örneğini mal ile birlikte malı satana geri gönderecek, bir örneği kendinde kalacaktır." düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; mesafeli sözleşmeler düzenlemek suretiyle yaptığınız satışlar için iade kısmının matbaa baskılı olduğu faturaları kullanmanız gerekmekte olup, iade durumunda iadeye ilişkin bölümün müşterileriniz tarafından doldurularak ürünle beraber tarafınıza gönderilmesi durumunda, iadeye ilişkin gider pusulası düzenlenmeksizin işlem tesis etmeniz gerekmektedir.

Diğer taraftan mesafeli satış sözleşmesine dayanarak nihai tüketicilere satmış olduğunuz ürünlerin iade edilmek istenmesi durumunda faturanın, müşteri tarafından kaybedilmesi veya iade edilen

ürünle birlikte gönderilememesi ya da taşıma sırasında kargo şirketince zayi edildiği hallerde iade işleminin tarafınızca gider pusulası düzenlenmek ve nihai tüketiciye imzalatılmak suretiyle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026